

VNG Agenda 2006

Net als in 2005 gaat de VNG ook dit jaar werken met een eigen agenda. De acht punten van de agenda worden aan u voorgesteld.

• Gemeentefinanciën

Voldoende financiële middelen en vrijheid om ze te besteden zijn een onmisbare voorwaarde voor de 'Kracht en kwaliteit van het lokale bestuur'. Met een VNG-visie op de financiële verhouding zet de VNG de trend in het binnenlands bestuur. De inperking van de OZB wordt getoetst in de rechtszaal en de discussie over vormgeving van een eigen belastinggebied van voldoende omvang wordt voortgezet. VNG-modelverordeningen die toegesneden zijn op de maat en de wensen van gemeenten zijn een voorwaarde voor goede lokale bestuurlijke verhoudingen. Daarnaast wordt de invoering van publiekshandige innovaties op belastinggebied, bijvoorbeeld elektronisch betalen, ondersteund.

• Versterking lokale democratie

De lokale democratie bepaalt in belangrijke mate de kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. Met de raadsverkiezingen in 2006 staat de lokale democratie extra in de aandacht.

Wat wil de VNG bereiken?

Via het VNG-project Raadsverkiezingen 2006 wil de VNG bijdragen aan succesvolle raadsverkiezingen en zal de VNG na 7 maart 2006 ondersteuning bieden aan de nieuwe raden. Concrete activiteiten van dit project zijn onder meer: het aanbieden van een welkomstpakket en een inwerkprogramma aan de nieuwe raden en de organisatie van bijeenkomsten voor raadsleden om kennis en ervaring uit te wisselen. Via het landelijk consulentennetwerk van het project Vernieuwingsimpuls Dualisme en lokale democratie vindt gerichte advisering plaats van gemeenten, waarbij gebruik wordt gemaakt van het instrument quickscan dualisme, handreikingen en de organisatie van lokale en regionale bijeenkomsten voor gemeenten.

Rondom de (gekozen) burgemeester wordt de bestuurlijke nota 'VNG-standpunt lokaal bestuur' (Buitengewone algemene ledenvergadering 2004) verder uitgewerkt. De leden van de VNG worden hierbij onder meer betrokken door het organiseren van brainstormsessies en een ledenraadpleging. Meer informatie is te vinden op: www.raadsverkiezingen.nl; www.vernieuwingsimpuls.nl en www.vng.nl.

• Positionering gemeenten

Hoewel het vertrouwen en de waardering van de burger voor de lokale overheid het grootst is in vergelijking met andere overheidslagen, is het van belang in draagvlak en (h)erkenning van de gemeenten bij de burger te investeren. Het gaat erom bij de burger kennis en begrip te kweken voor wat de gemeente doet.

De VNG heeft eind vorig jaar de onafhankelijke commissie Toekomst lokaal bestuur ingesteld, onder voorzitterschap van Theo Bovens (voormalig wethouder Maastricht). De commissie richt zich op het leveren van vernieuwende ideeën over positie en werkwijze van de gemeenten in het binnenlands bestuur. De commissie presenteert haar bevindingen dit jaar tijdens het VNG-jaarcongres op 14 juni.

Wat wil de VNG bereiken?

Brede aandacht voor de rol en positie van gemeenten in de maatschappij. Een leidende rol van de VNG in de discussies rond het lokaal bestuur en het middenbestuur. Een door de gemeenten gedragen Manifest voor de Tweede Kamerverkiezingen 2007. Met een gerichte publiekscampagne, onder de noemer 'de gemeente leeft', aan de burgers laten zien waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, waarom een eigen belastinggebied voor gemeenten van levensbelang is en wat de burger terugkrijgt voor zijn belastinggeld. Dit wordt gedaan door plekken te claimen waar de gemeente actief is door middel van het zoge-

noemde gemeentelogo (GeLo) dat steeds weer opduikt. Bijvoorbeeld, het GeLo op een vuilniswagen met daaronder de tekst, de gemeente maakt schoon. De VNG heeft de campagne ontwikkeld en faciliteert de deelnemende gemeenten. De gemeente is en blijft eigenaar van de eigen campagne en maakt daarin dus eigen keuzes over de boodschap, de timing, de middelen en het budget. Meer informatie over deze campagne krijgt u in de komende weken via de rubriek Verenigingsnieuws en via de website www.degemeenteleeft.nl.

• Inburgering, integratie en asielbeleid

Op alle drie van deze terreinen bestaan knelpunten waarmee gemeenten worden geconfronteerd. De algemene doelstelling voor integratie en inburgering is om de regie zo veel mogelijk op lokaal niveau te leggen. Op het terrein van asielbeleid moeten de verantwoordelijkheden tussen gemeenten en rijk passend ingevuld en verdeeld worden.

Wat wil de VNG bereiken?

Geen uitgeprocedeerde asielzoekers meer op straat. Adequate vormgeving van het nieuwe inburgeringsstelsel zodat het goed uitvoerbaar is voor gemeenten. Voldoende middelen voor gemeenten voor de preventie en bestrijding van radicalisering. Een gemeentelijke visie op integratiebeleid in de toekomst.

• Gemeentelijke dienstverlening

Dienstverlening van gemeenten aan hun burgers en het bedrijfsleven is van groot belang voor het beeld van een goed presterende gemeente. Gemeenten werken daarom hard aan kwaliteitsbeleid, verbetering van de dienstverlening, prestatievergelijkingen en het efficiënt inrichten van front- en backoffice.

Wat wil de VNG bereiken?

Bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening van gemeenten aan

burgers en bedrijven, door een pakket-aanbod van individuele en collectieve ondersteuning aan gemeenten. Prestatievergelijking van gemeenten via www.watdoetjegemeente.nl en verdere ontwikkeling van de elektronische overheid.

Op verschillende beleidsvelden laten zien dat gemeenten hun dienstverlening moderniseren en verbeteren. Met de uitvoeringsagenda van de commissie-Jorritsma wordt bereikt dat gemeenten:

- dé poort tot overheidsdienstverlening zijn;
- een gezamenlijk servicenummer hebben, en
- zich normeren aan de kwaliteit van dienstverlening.

Gemeenten functioneren als zelfstandige branche en de VNG als brancheorganisatie.

• Veiligheid en Handhaving

Gemeenten spelen een cruciale rol bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid. De VNG organiseert het overleg waarbij alle partners in veiligheid aan tafel zitten en zorgt voor de samenhang bij de aanpak van veiligheid. Gemeenten pakken deze regisseursrol voortvarend op. Maar als gevolg van schaalvergroting en de centralisatietendens dreigt de grip op de betrokken partijen te verminderen. Het Rijk is van plan de aansturing van politie en brandweer te centraliseren. Centralere aansturing van de politie is echter niet het antwoord op de door het Rijk gesignaleerde knelpunten. Politie en veiligheidszorg moeten lokaal verankerd zijn, om effectief te kunnen zijn.

Wat wil de VNG bereiken?

De top-downaanpak van veiligheidsbeleid ombuigen naar een aanpak van onderop.

De regierol van gemeenten versterken op het gebied van veiligheid en handhaving, door:

- nieuwe instrumenten en bevoegdheden;
- de positie van gemeenten stevig te verankeren in opschalende structuren van politie, brandweer en GHOR.

Realiseren van adequate sturing door gemeenten in rampen en crises, inclusief hulpverlening en zorg.

Doelen voor het politiebestel zijn:

- aanpakken van problemen op het niveau waar ze zich voordoen;
- de afstand tussen de burger en de politie zo klein mogelijk houden;
- verbeteren en versterken van een krachtige veiligheidsketen;
- inbedding van duurzame en daadkrachtige lokale veiligheidszorg;
- goede verankering van de aansturing van de politie op nationaal, regionaal en lokaal niveau;
- bestuurlijke drukte zo klein mogelijk houden door integrale samenwerking tussen de lokale veiligheidspartners op regionaal niveau;
- efficiencywinst behalen door essentiële processen te uniformeren.

• Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wmo geeft gemeenten de verantwoordelijkheid om samenhangend beleid voor kwetsbare burgers te gaan voeren. Als de Wmo eind januari door de Tweede Kamer wordt aangenomen zal de rest van 2006 in het teken staan van het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen om op 1 januari 2007 succesvol met het nieuwe wettelijk kader te starten. Het implementatiebureau Wmo, een samenwerking van VWS en VNG, zal alles uit de kast trekken om die voorbereiding in alle gemeenten te laten slagen.

Wat wil de VNG bereiken?

Het doel voor 2006 is om enerzijds de voorbereiding op de invoering optimaal te laten verlopen, en anderzijds in het 'afhechten' van de wet te zorgen voor goede randvoorwaarden. Het gaat onder meer om:

- de financiële randvoorwaarden, zoals de vaststelling van het budget en de verdeling;
- de monitors die opgezet worden om de toereikendheid van de budgetten te volgen;
- de nadere invulling van de aan de Wmo hangende AMvB's;
- de informatievoorziening, verantwoording/benchmarking en voorbereiding van de landelijke evaluatie;
- modellen en handreikingen rond de overgangssituatie;
- modelverordening(en).

De Wmo is opgezet als 'groeiwet'. Op diverse punten zullen de komende jaren nog belangrijke beslissingen vallen.

De VNG zal aan het slagen van die trajecten veel aandacht besteden. Het gaat onder meer om de overgang naar de Wmo van MEE-organisaties, de toekomst van de AWBZ en nog over te hevelen functies zoals OB/AB, opbouw van de civil-society, de relatie tussen CIZ en Wmo-indicering, de afspraken rondom gemeentelijke regie, en de relatie met wonen.

• Woon- en leefomgeving

Voldoende woningbouw en stedelijke vernieuwing zijn maatschappelijk zeer urgent. Omdat woningcorporaties daarin een belangrijke rol spelen, is effectieve aansturing door de gemeenten via prestatieafspraken cruciaal. Locatieontwikkeling in bredere zin (woningbouw, bedrijventerreinen, infrastructuur) loopt ernstige vertraging op doordat de normen voor schone lucht worden overschreden. De gemeenten nemen hun aandeel in de reductie van de uitstoot van gevaarlijke stoffen. Ook de andere overheden moeten hun aandeel leveren voor een schoner leefmilieu in Nederland.

De VNG zal gemeenten met een handboek behulpzaam zijn bij het ontwikkelen van een woonvisie en het maken van prestatieafspraken. Door op deze wijze te werken, krijgen gemeenten een goede uitgangspositie indien zij de minister van VROM om maatregelen vragen als een corporatie geen medewerking verleent aan de uitvoering van de woonvisie. Ten behoeve van de behandeling van de Wet luchtkwaliteit door de Tweede Kamer doet de VNG voorstellen in een position paper. In 2006 wordt een publicatie over de gemeentelijke aanpak van de luchtkwaliteit voorbereid. Zowel ten behoeve van deze publicatie als van het handboek woonvisie worden bijeenkomsten met gemeenten georganiseerd. Daarmee kan optimaal gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaring van gemeenten.

De thema's van de agenda staan ook op de homepage van VNG-net, bereikbaar via www.vng.nl.